

Bijlage bij kamerbrief stand van zaken Brainport Actieagenda

Overzicht relevante rijksbijdragen vanuit ministeries EZ, IenM en OCW aan Brainport Eindhoven

Relevante bijdragen EZ, I&M en OCW aan Brainport Eindhoven (COROP-gebied Zuidoost Noord-Brabant) - Budgetjaren 2012-2016 -			
Categorie	Aard van de bijdrage	€ mln.	Toelichting
Talent			
<i>Publiek-private samenwerking onderwijs-bedrijfsleven</i>			
- Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV)	Rijksbijdrage aan regionale samenwerking bedrijven – mbo scholen	3,1	<ul style="list-style-type: none"> Aan het CIV Automotive is in 2011 door OCW en EZ samen in totaal € 2 mln. toegekend voor 5 jaar (5 x € 0,4 mln.). Over de periode 2012-2016 betreft dit € 1,6 mln. Aan het CIV Teclab is door OCW in 2013 in totaal € 1,9 mln. toegekend voor 5 jaar (5x € 0,38 mln.). Over de periode 2012-2016 betreft dit dus € 1,5 mln.
- Centers of Expertise (CoE)	Rijksbijdrage aan regionale samenwerking bedrijven – hogescholen	8	<ul style="list-style-type: none"> Aan het CoE Automotive is in 2011 in totaal € 5 mln. vanuit OCW en EZ samen toegekend voor een periode van 5 jaar (5 x € 1 mln.). In maart 2017 is nog een extra bijdrage ad. € 1 mln. (€ 0,5 mln. OCW en € 0,5 mln. EZ) toegekend aan het CoE Automotive. Over de periode 2012-2016 betreft dit € 4 mln. Aan het CoE HTSM is (o.b.v. prestatieafspraken) in 2013 in totaal € 5 mln. vanuit OCW toegekend (5 x € 1 mln.). Over de periode 2012-2016 betreft dit € 4 mln.
- Regionaal investeringsfonds mbo	Rijksbijdrage aan 8 regionale publiek-private samenwerkingen bedrijven en mbo scholen	5,9	Vanuit het regionaal investeringsfonds mbo (OCW) zijn in de periode 2014-2016 voor een totaalbedrag van circa € 5,9 mln. bijdragen geleverd aan 8 publiek-private samenwerkingsverbanden in Brainport Eindhoven (zie projectenoverzicht https://formuliermuo.nl/rif/landkaart/). Dit naast eigen bijdragen vanuit onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en regionale overheden. De huidige regeling is verlengd tot en met 2018 (TK 31 524, nr. 310).
<i>Onderzoeks- en kennisinstellingen</i>			
- TU Eindhoven	Rijksbijdrage aan onderwijs- en onderzoeksdeel	1.071,5	De Rijksbijdrage aan de TU Eindhoven telde in de periode 2012-2016 op tot € 1071,5 mln. Dit betrof 938mln vanuit OCW opgebouwd uit € 178 mln. in 2012, € 184 mln. in 2013, € 188 mln. in 2014, 190 mln. in 2015 en € 198 mln. in 2016. In de jaren 2013-2016 maakt ook prestatiebekostiging onderdeel uit van de Rijksbijdrage. Vanuit de 2 ^e geldstroom (NWO en overig partijen zoals STW) betrof dit in de periode 2012 t/m 2016 in totaal €133,5 mln.
- Fontys Hogescholen	Rijksbijdrage aan onderwijsdeel en ontwerp & ontwikkeling.	1.271	De Rijksbijdrage aan Fontys Hogescholen (vestigingen Eindhoven, Helmond) telde in de periode 2012-2016 op tot € 1.271 mln. Dit betrof € 229 mln. in 2012, € 242 mln. in 2013, € 259 mln. in 2014, € 269 mln. in 2015 en € 272 mln. in 2016. In de jaren 2013-2016 maakt ook prestatiebekostiging onderdeel uit van de Rijksbijdrage.
- ROC Ter AA, Sint Lucas en Summa College	Rijksbijdrage aan mbo-onderwijsinstellingen	770	De Rijksbijdrage aan de mbo-instellingen (ROC Ter AA, Sint Lucas en het Summa College) in deze regio was in de periode 2012-2016 € 770 mln. (€ 750 mln. lumpsum plus € 20 mln. prestatiebekostiging).
- Holst Centre	Rijksbijdrage kennis en onderzoek	30	Vanuit EZ is in de periode 2013-2016 in totaal € 20 mln. (4 x € 5 mln.) bijgedragen aan R&D-instituut Holst Centre via enerzijds transitie-middelen (EZ)

Bijlage bij kamerbrief stand van zaken Brainport Actieagenda

Overzicht relevante rijksbijdragen vanuit ministeries EZ, IenM en OCW aan Brainport Eindhoven

			en anderzijds samenwerkingsmiddelen voor Onderzoek (via TNO). Via de gemeente Eindhoven heeft EZ in de periode 2013-2016 indirect additioneel € 10 mln. in de exploitatie van Holst Centre geïnvesteerd.
- TNO	Rijksbijdrage kennis en onderzoek	99	Vanuit EZ is in de periode 2012-2016 <i>bij benadering</i> €99 mln. bijgedragen aan TNO (vestigingen Eindhoven, Helmond; incl. ESI). Dit betrof (indicatieve bedragen) € 19,7 mln. in 2012, € 21,1 mln. in 2013, € 19,5 mln. in 2014, € 20,7 mln. in 2015 en € 18,0 mln. in 2016.
Kennis en Ondernemerschap			
<i>Fiscale ondersteuning</i>			
- WBSO	S&O-afdrachtvermindering (looncomponent)	394,8	Het vastgestelde bedrag aan S&O-afdrachtsvermindering (fiscaal voordeel over loonkosten speur- en ontwikkelwerk) (generieke regeling) vanuit EZ via de WBSO aan Brainport Eindhoven in de periode 2012-2015 betreft € 394,8 mln. De WBSO-vaststelling over 2016 volgt naar verwachting in de zomer.
- RDA (WBSO)	Maximaal netto voordeel (aftrek winstbelasting)	250,7	In de periode 2012-2015 is door Brainport Eindhoven vanuit EZ via de RDA (generieke regeling) € 250,7 mln. verkregen aan maximaal netto voordeel aan aftrek over de winstbelasting. De cijfers voor de RDA over 2016 volgen naar verwachting in de zomer.
<i>Subsidies & bijdragen (kennisinstellingen/bedrijfsleven)</i>			
- Specifiek aan actoren in Brainport Eindhoven (Topsectorenbeleid)	Totaal gecommiteerd	18,9	In de periode 2012-2016 is vanuit EZ via de MIT en de IPC voor € 18,9 mln. aan subsidies gecommiteerd aan projecten van actoren in de Brainport Eindhoven.
- Aan samenwerkingsprojecten van consortia met ten minste één actor uit de Brainportregio (Topsectorenbeleid)	Totaal gecommiteerd	-	In de periode 2012-2016 is vanuit EZ in totaal € 251,5 mln ¹ . gecommiteerd aan samenwerkingsprojecten van projectconsortia waaraan ten minste één actor uit Brainport Eindhoven deelnam. Het betreft hier TKI-toeslag (periode 2012 tot en met 2015; cijfers voor 2016 volgen naar verwachting in de zomer) via de Topconsortia voor Kennis en Innovatie en Nederlandse cofinanciering van samenwerkingsprojecten via Eurostars, de Eureka-clusters Catrene, ITEA2, Penta en Artemis, en de JTI's Eniac en Eysel.
- Landelijk valorisatieprogramma	Bijdrage Brainport Eindhoven valorisatieprogramma Brightmove	4,5	Over de periode 2012-2017 is aan BrightMove BV een totale bijdrage ad € 5 mln. verstrekt vanuit het landelijk programma kennisvalorisatie (EZ/OCW) voor het valorisatieprogramma Brightmove van de Brainport Eindhoven. Daarvan valt € 4,5 mln. in de periode 2012-2016. De middelen zijn bedoeld voor het stimuleren van ondernemerschap, kennisoverdracht uit onderzoek en ondersteuning van innovatieve starters.
- NanonextNL	Rijksbijdrage aan onderzoek	17,2	In de periode 2012-2015 betreft de rijksbijdrage (uit FES middelen) vanuit programma Nanonext aan actoren in de Brainportregio ca. 17,2 mln. (ovb correctie bij definitieve subsidievaststelling)

¹ Voor samenwerkingsprojecten van projectconsortia met ten minste één projectpartner uit Brainport Eindhoven is alleen in kaart gebracht welke bedragen op consortiumniveau zijn gecommiteerd. Deze bedragen kunnen niet volledig aan Brainport Eindhoven worden toegerekend, omdat deze gelden ten goede zijn gekomen aan alle betrokken projectpartners, die zowel binnen als buiten de Brainport Eindhoven gevestigd kunnen zijn. Er is geen betrouwbare inschatting te maken welk deel van het genoemde totaalbedrag is toe te rekenen is aan de Brainport regio.

Bijlage bij kamerbrief stand van zaken Brainport Actieagenda

Overzicht relevante rijksbijdragen vanuit ministeries EZ, IenM en OCW aan Brainport Eindhoven

- Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM):	Rijksbijdrage aan investeringen	7	In de periode 2012-2016 is door de BOM in totaal ca. € 14mln. in de Brainport Eindhoven geïnvesteerd, waarvan ca. € 7 mln. afkomstig vanuit EZ.
- EFRO/Interreg	Beschikbaar instrumentarium	-	Brainport kan gebruik maken van de onderstaande Europese structuurfondsen die lopen van 2014 -2020: <ul style="list-style-type: none"> • Operationeel programma Zuid (OP Zuid): voor dit programma is beschikbaar 113,6 mln. aan Europese middelen en 20,4 mln. aan cofinanciering vanuit het ministerie EZ. • Interreg Vlaanderen- Nederland: voor dit programma is beschikbaar 153 mln. aan Europese middelen en 14,9 mln. aan cofinanciering vanuit het ministerie EZ. Voor meer informatie over subsidietoekenningen zie websites voor OP Zuid https://www.stimulus.nl/ en Interreg Vlaanderen Nederland http://www.grensregio.eu/ . De publieksjaarverslagen met daarin informatie over de voortgang bij de operationele programma's verschijnen juni dit jaar.
Financieringen, kredieten en risicodragende leningen voor bedrijven			
- Financiering via (Seed)fondsen	Totale omvang nieuwe participaties	1,3	Via de SEED Capital-regeling is vanuit EZ -via verschillende seed fondsen met elk afzonderlijke investeringsstrategie- voor € 1,3 mln. aan nieuwe participaties aangegaan in startende bedrijven in Brainport Eindhoven.
- Subsidies met terugbetaalverplichtingen en risicodragende leningen	Totale omvang toekenningen	62,9	Via het Innovatiekrediet (IK), het Toekomstfonds Onderzoeksfaciliteiten (TOF) en de Vroegefasefaciliteit (VFF) is vanuit EZ in totaal € 62,9 mln. toegekend aan subsidies met terugbetaalverplichting (IK, TOF), respectievelijk risicodragende leningen (VFF).
- Borgstellingen en garanties	Totale omvang verleende garanties	122,4	In de periode 2012-2016 is vanuit EZ € 122,4 mln. aan garanties en borgstellingen verstrekt ten behoeve van het aantrekken van bankleningen en bankgaranties door bedrijven in Brainport Eindhoven.
Vestigingsklimaat			
<i>Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) programma's en projecten</i>			
- MIRT programma's en projecten: <ul style="list-style-type: none"> • Adaptief programma Brainport City • Programma SmartwayZ.NL • Programma Hoogfrequent Spoor • Ontwikkelagenda Grensoverschrijdend Spoorvervoer • Gebiedsontwikkeling Brainport Avenue • Landzijdige bereikbaarheid 	Rijksbijdrage uit MIRT	750	Het ministerie van IenM draagt vanuit verschillende lopende MIRT programma's en projecten ca. € 750 mln. ² bij aan de opgaven ³ van Gebiedsvisie en Adaptief Programma waar Rijk en regionale partijen in Brainport sinds 2014 aan werken. Dit met als doelen het versterken van het vestigingsklimaat, de bereikbaarheid en de agglomeratiekracht van Brainport. Het gaat om een bijdrage aan de Brainport City opgaven vanuit de volgende lopende MIRT-programma's en projecten: Hoofdwegennet (programma SmartwayZ.NL (A58, A67, A2, smart mobility), Internationale verbindingen (Programma Hoogfrequent Spoor en Ontwikkelagenda Grensoverschrijdend Spoorvervoer), Eindhoven Noordwest (gebiedsontwikkeling Brainport Avenue en landzijdige (auto)bereikbaarheid Eindhoven Airport) en Stationsomgeving

² Dit bedrag is gekoppeld aan een meerjarig en breder dan tijdvak 2011-2016. Het is onduidelijk wat van het genoemde totaalbedrag neerslaat in de regio in het gehanteerde tijdvak.

³ Het betreft de volgende opgaven 1) Stationsomgeving Eindhoven; 2) Binnenstad Eindhoven; 3) Eindhoven Noordwest; 4) Duurzaamheid, landschap en leefklimaat; 5) Daily Urban System en HOV; 6) Hoofdwegennet; 7) Internationale verbindingen en 8) Multimodaal Transferpunt Acht.

Bijlage bij kamerbrief stand van zaken Brainport Actieagenda

Overzicht relevante rijksbijdragen vanuit ministeries EZ, IenM en OCW aan Brainport Eindhoven

Eindhoven Airport			Eindhoven (punctualiteits- en capaciteitsknelpunten spoor (stationspassage Eindhoven) en bestuursakkoord fietsparkeren bij stations (fietsenstalling). Zie voor stand van zaken per project https://www.mirtoverzicht.nl/ .
<ul style="list-style-type: none"> • Punctualiteits- en capaciteitsknelpunten spoor • Bestuursakkoord over fietsparkeren bij stations 			
<i>Cultuurprogrammering</i>			
– Cultuurfondsen	Rijksbijdragen vanuit Fonds Podiumkunsten, Stimuleringsfonds creatieve ind. en Mondriaanfonds	0,8	In (2009-) 2012 is vanuit OCW € 0,16 mln. bijgedragen aan cultuursubsidies. ⁴ In de periode 2013-2016 is vanuit OCW in totaal € 0,59 mln. (4 x € 0,15 mln.) bijgedragen aan cultuursubsidies. ⁵ In totaal 0,75mln. vanwege consistentie tabel hier afgerond naar 0,8 mln..
– Culturele Basis Infra Structuur	Rijksbijdragen vanuit culturele Basis Infra Structuur (BIS)	10,1	In (2009-) 2012 is vanuit OCW € 2,0 mln. bijgedragen aan BIS-instellingen in Eindhoven. ⁶ In de periode 2013-2016 is vanuit OCW in totaal € 8,1 mln. (4x € 2,03 mln.) bijgedragen aan BIS-instellingen in Eindhoven ⁷
<i>Extra impuls vestigingsklimaat / voorzieningenniveau</i>			
– Doorontwikkeling internationaal onderwijs ¹⁾		7,0	Vanuit EZ is een lening van 7 € mln. ten behoeve van de Internationale School Eindhoven kwijtgescholden. Deze middelen worden aangewend voor de doorontwikkeling van het internationaal onderwijs in de Brainport Eindhoven.
– Additionele impuls regionaal vestigingsklimaat / voorzieningenniveau ¹⁾	Rijksbijdrage impuls regionaal vestigingsklimaat	-	In 2016 is besloten vanuit EZ in 2017 € 0,9 mln. bij te dragen aan de gemeente Eindhoven om een impuls te geven aan het regionaal vestigingsklimaat in de Brainport regio, die van bijzondere waarde is voor het verdienvermogen van Nederland. De aanwending hiervan is onderdeel van de Brainport Actieagenda.
– Dutch design week ¹⁾	Rijksbijdrage vanuit cultuurbegroting	-	In 2016 is besloten in de periode 2017-2020 in totaal € 1,6 mln. bij te dragen vanuit OCW aan de Dutch Design Week (4 x € 0,4 mln.).
– Pilot creatieve industrie	Rijksbijdrage vanuit cultuurbegroting	-	In de periode 2017-2020 wordt vanuit OCW in totaal € 0,6 mln. bij te dragen aan de pilot creatieve industrie (4 x € 0,15 mln.).
Totaal		4.888,9	Het totaal bedrag betreft een zeer globale indicatie vanwege de grote diversiteit aan beleidsdoelen, aan directe en indirecte instrumenten en geldstromen en het feit dat de geografische afbakening van de regio per beleidsdoel kan verschillen. Niet alle genoemde bedragen zijn volledig in gekozen tijdsafbakening toe te rekenen aan de Brainport regio.

¹⁾ Impulspakket, zoals bekend gemaakt op Prinsjesdag 2017 en opgenomen in Rijksbegroting 2017.

⁴ Dit betrof jaarlijkse bijdragen in de periode 2009-2012 vanuit het Mondriaanfonds (Stichting Onomatopee € 100.000,- en Baltan Laboratories € 60.000,-). De bijdragen uit de jaren vóór 2012 vallen buiten de reikwijdte van het overzicht.

⁵ Dit betrof: subsidies vanuit 1) Fonds Podiumkunsten (Stichting Tromp Muziek Biënnale € 52.500,-); en 2) Mondriaanfonds (Stichting Onomatopee € 95.000,-). In de nieuwe programmeringsperiode (2017-2020) wordt vanuit OCW in totaal € 2,5 mln. (4 x € 0,63 mln.) bijgedragen aan cultuursubsidies.

⁶ Dit betrof jaarlijkse bijdragen in de periode 2009-2012 aan de Stichting MU Art Foundation (€ 204.968,-), respectievelijk Stichting Het Brabants Orkest (€ 5.953.669,-). De bijdragen uit de jaren vóór 2012 vallen buiten de reikwijdte van het overzicht. Van de bijdrage aan Stichting Het Brabants Orkest is in dit overzicht € 1.802.756,- toegerekend aan Brainport Eindhoven (naar rato inwoneraantal Brainport/Coropgebied Zuidoost Noord-Brabant (756.615; ca. 30,28%) t.o.v. gehele bedieningsgebied provincie Noord-Brabant (2.498.749) – cijfers CBS per 1/1/2016).

⁷ Dit betrof jaarlijkse bijdragen aan de Stichting MU Art Foundation (€ 534.483,-) respectievelijk Stichting philharmonie Zuid Nederland (€ 7.139.396,-). Van de bijdrage aan Stichting philharmonie Zuid Nederland is in dit overzicht € 1.494.263,- toegerekend aan Brainport Eindhoven (naar rato inwoneraantal Brainport/Coropgebied Zuidoost Noord-Brabant (756.615; ca. 20,93%) t.o.v. gehele bedieningsgebied Zuid-Nederland (N-B + Lb; 3.615.009) – cijfers CBS per 1/1/2016). In de nieuwe programmeringsperiode (2017-2020) wordt vanuit OCW in totaal €8,1 (4x € 2,03 mln.) bijgedragen aan twee BIS-instellingen in Eindhoven.

Bijlage bij kamerbrief stand van zaken Brainport Actieagenda

Overzicht relevante rijksbijdragen vanuit ministeries EZ, IenM en OCW aan Brainport Eindhoven

Beknopte duiding overzicht

- Dit overzicht betreft conform het verzoek van de Tweede Kamer (Motie Ziengs, TK 34 550 XIII, nr. 26) de investeringen vanuit de ministeries van EZ, IenM en OCW in de Brainport Eindhoven. Het is een globaal overzicht bestaande uit een verzameling van generieke en specifieke middelen van diverse financieel karakter (garantie, lening, participatie, subsidie, incidentele uitkeringen).
- Als tijdshorizon is gekozen voor een periode van vijf volledige jaren, te weten de jaren 2012 tot en met 2016. Enkele investeringssporen (o.a. MIRT) hebben een langere tijdshorizon. Waar mogelijk zijn bijdragen buiten de periode 2012-2016 wel genoemd in de tabel (kolom toelichting), maar niet meegenomen als toegerekende rijksbijdrage (kolom mln.). Ten tijde van vervaardiging van dit overzicht waren nog niet alle relevante cijfers over het boekjaar 2016 beschikbaar.
- Het overzicht is toegespitst op de voor het economisch ecosysteem van Brainport Eindhoven relevante investeringen in zaken als kennis, innovatie, ondernemerschap, bereikbaarheid, infrastructuur, middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en cultureel voorzieningenniveau. Voor wat betreft de EZ investeringen is de focus gelegd op de beleidsartikelen 12 (sterk innovatievermogen), 13 (excellent ondernemingsklimaat) en 19 (Toekomstfonds). Indirecte investeringen via de Europese Unie - vanuit bijvoorbeeld KP7 en Horizon2020 - zijn buiten beschouwing gelaten. Voor de Europese structuurfondsen (EFRO en Interreg) is in de tabel een overzicht opgenomen van de programma's en bedragen waar de Brainportregio Eindhoven gebruik van kan maken.
- Brainport Eindhoven is afgebakend als het gebied van de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven. Dit betreft de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Die begrenzing komt overeen met het (statistisch) COROP-gebied 'Zuidoost-Noord-Brabant' dat het CBS hanteert.
- De budgetten uit het Gemeentefonds (BZK) zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten.